

Strategické dokumenty a klimatické závazky ČR a EU

Koncepce městské a aktivní mobility pro období 2021 - 2030

Interreg
Danube Transnational Program
Danube Cycle Plans

Vize:
nastavení trendu pro dosažení lepší dělby přepravní práce v počtu cest mezi jednotlivými druhy dopravy do roku 2030, a to dle jednotlivých kategorií měst.

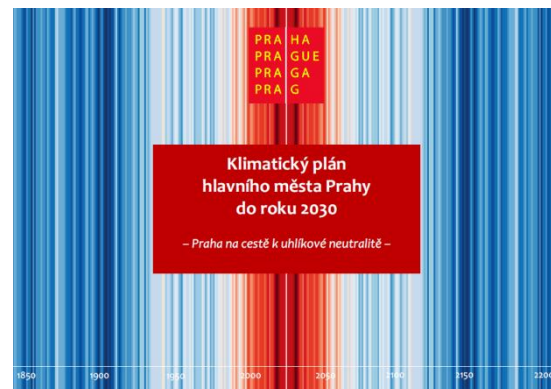
Aktivní doprava

VHD, MHD

IAD

greenhouse gas emissions in transport by 2050

Strategický rámec ČR 2030

- Hlavní výzva proto spočívá v **omezení tempa suburbanizace, učinění již vzniklých a dále vznikajících suburbií udržitelnými a funkčními** součástmi území a ve snižování doprovodných negativních jevů jako například růstu dojíždění za prací a zvýšené dopravní zátěže
- **Omezování vynucené mobility je ve veřejném zájmu:** Dojíždění za prací či vzděláním je zapříčiněno tím, že pracovní příležitosti a školy (ale také služby) se nacházejí mimo bydliště. Je ve veřejném zájmu zmenšovat tuto nerovnováhu a podporovat kvalifikované pracovní příležitosti v místech, kde chybějí. Sníží se tím nároky na dopravu, a tedy energetické i ekonomické náklady, a podpoří se uchování polycentrické sídelní struktury a rovnoměrné využívání krajiny.
- Bude třeba také rozvíjet síť veřejných služeb v území a meziobecní spolupráci, **podporovat bezemisní dopravu**, zajistit opětovné využívání brownfieldů a reurbanizaci městských center, omezit emise skleníkových plynů...

Omezování vynucené mobility (dojíždění) a podpora bezemisní dopravy

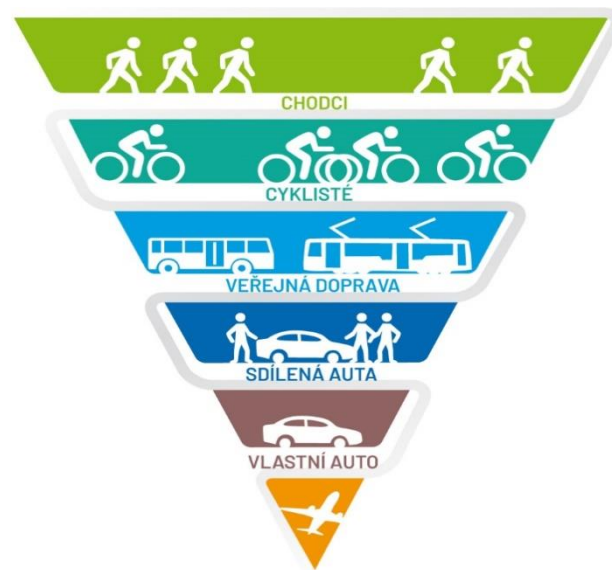
Strategický plán hlavního města Prahy

- Město se nemůže přizpůsobovat dopravě, naopak doprava se musí přizpůsobit městu. Město bude upřednostňovat **šetrnou dopravu pěší a cyklistickou a dopravu veřejnou...**
- Individuální automobilová doprava s sebou nese řadu nákladů a externalit...Doprava je integrálním projevem využívání území a její charakter a intenzita je mimo jiné podmíněna vystavěnou strukturou města. Proto bychom neměli tak jako doposud léčit symptomy, ale **správným uspořádáním města řešit problémy dopravy hned u jejich počátku.** Další rozvoj tedy musí upřednostňovat **vyšší intenzity využití území, které vedou i k potřebě prostorově efektivních způsobů dopravy, jako je chůze, jízda na kole nebo veřejná doprava....**
- Postupně se naplní **koncepte města krátkých vzdáleností** a rozvine se městská i příměstská krajina při respektování konceptu zelené infrastruktury.

Podpora šetrných a prostorově efektivních druhů dopravy, budování města krátkých vzdáleností

Koncepce městské a aktivní mobility

- Základní vizí je nastavení trendu pro dosažení lepší dělby přepravní práce v počtu cest mezi jednotlivými druhy dopravy do roku 2030

Snížení potřeb po mobilitě, změna chování k většímu využívání alternativ k autu, zavádění čistých energií a lepší ekonomika v dopravě

Dopravní politika ČR pro léta 2021-2027 s výhledem do roku 2050

- **Zásadním tématem je dekarbonizace dopravy**, tedy odstranění závislosti dopravy na spotřebě uhlovodíkových paliv, její převedení na bezemisní a nízkoemisní...
- **Cílem je rozvíjet dopravu**, nikoliv v její současné extenzivní podobě se silnou závislostí na vysoké spotřebě energie, zejména fosilních paliv, nýbrž **v energeticky nenáročné a environmentálně šetrné podobě**.
- Klíčovým strategickým cílem je **udržitelná mobilita**, která zahrnuje specifické cíle a opatření např.
 - Ovlivňování mobility: předcházení vzniku potřeb po mobilitě
 - Multimodální přístup: výhody z pohledu životního prostředí, udržitelného rozvoje, veřejného zdraví a ekonomiky (nákladů); důraz na mezioborovou spolupráci i na potlačování mezioborových externalit.
 - Optimalizace jednotlivých druhů dopravy: alternativní pohony, elektromobilita, zlepšování podmínek pro bezemisní dopravu, další vlivy na životní prostředí

Předcházení vzniku potřeb po mobilitě, výhody multimodálního přístupu, snižování dopadů na životní prostředí

Plán udržitelné mobility Prahy a okolí

- Společná vize mobility: **Praha ve spolupráci s okolním regionem uplatňuje principy udržitelné mobility a orientaci na ekologicky šetrnější způsoby dopravy.** Významně jsou omezeny negativní dopady individuální automobilové dopravy včetně dopadů na užívání veřejného prostoru a to dosažením lepšího rozložení jednotlivých druhů dopravy a zvýšením její bezpečnosti i energetické účinnosti.
- **Strategické cíle**
 - ✓ Zvýšení prostorové efektivity dopravy
 - ✓ Snížení uhlíkové stopy
 - ✓ Zvýšení výkonnosti a spolehlivosti
 - ✓ Zvýšení bezpečnosti
- ✓ Zvýšení finanční udržitelnosti
 - ✓ Zlepšení lidského zdraví
 - ✓ Zlepšení dostupnosti dopravy

Klimatický plán hlavního města Prahy do roku 2030

- Cílem je snížit emise CO₂ o 45% do roku 2030.
- Postupně zvyšovat podíl nemotorové (pěší a cyklistické) a veřejné (zejména kolejové) dopravy na úkor osobní automobilové dopravy a tu postupně nahrazovat vozidly s alternativními pohony majícími menší environmentální dopady.
- Priority v oblasti udržitelné mobility:
 - Zvyšovat atraktivitu, kapacitu a výkony veřejné dopravy
 - Zvyšovat atraktivitu, kapacitu a výkony nemotorové
 - Snižovat intenzitu automobilové dopravy v Praze
 - Nahrazovat vozidla s konvenčními pohony za nízko- a bezemisní
 - Podpora transformace letecké dopravy na udržitelnou

Doprava

-17 %

*snížení spotřeby především
fosilních paliv v dopravě*

+150 mil.

*přepravených cestujících navíc
ročně veřejnou dopravou*

+900

*bezemisních a nízkoemisních
autobusů v každodenní
dopravě*

+10 tis.

*veřejně přístupných dobíjecích
stanic resp. bodů na podporu
elektromobility ve městě*

Snižování emisí CO₂ z dopravy

Evropská strategie pro udržitelnou a inteligentní mobilitu

- Zdaleka nejzávažnějším úkolem, který stojí před odvětvím dopravy, je **výrazně snížit emise a dosáhnout vyšší udržitelnosti**.
- Za tímto účelem je třeba použít všechny politické nástroje:
 - **opatření k výraznému snížení současné závislosti na fosilních palivech** (nahrazením stávajících vozových parků a flotil dopravními prostředky s nízkými a nulovými emisemi a posílením využívání obnovitelných a nízkouhlíkových paliv);
 - **rozhodná opatření k přesunu větší aktivity k udržitelnějším druhům dopravy** (zejména zvýšení počtu cestujících po železnici a dojíždějících veřejnou dopravou a aktivními způsoby dopravy, jakož i přesunutí značného množství nákladu na železnici, vnitrozemské vodní cesty a pobřežní námořní přepravu) a
 - **internalizace externích nákladů** (prováděním zásad „znečišťovatel platí“ a „uživatel platí“, zejména prostřednictvím mechanismů stanovení cen uhlíku a zpoplatnění infrastruktury."

Dekarbonizace, výrazný přesun k udržitelnějším druhům dopravy, internalizace externích nákladů

Zelená dohoda pro Evropu

- Změna klimatu a zhoršování životního prostředí představují pro Evropu a celý svět existenciální hrozbu.
- K překonání těchto výzev vznikla Zelená dohoda pro Evropu, která má Unii transformovat na moderní, konkurenceschopnou ekonomiku, jež účinně využívá zdroje.
- EU se chce do roku 2050 stát klimaticky neutrálním kontinentem.
- Za tímto účelem Komise předložila návrh evropského právního rámce pro klima, čímž má tento politický závazek získat právní závaznost.
- **Z hlediska sektoru dopravy lze za nejdůležitější cíl považovat snížení emisí skleníkových plynů z dopravy v EU do roku 2050 o 90 %**

Opatření v dopravě:

Zavádět čistší, levnější a zdravější formy soukromé a veřejné dopravy

Šestiproudá dálnice skrz Prahu je v rozporu se strategickými dokumenty a klimatickými závazky ČR a EU

- **Strategický rámec ČR**: omezení tempa suburbanizace, snižování dojížděky autem, omezení emisí CO₂
x prohloubí problém suburbanizace, usnadní dojížděku autem, povede ke zvýšení emisí CO₂
- **Strategický plán hl. města Prahy**: město krátkých vzdáleností, podpora šetrné dopravy, rozvoj příměstské krajiny x dálnice nenaplnuje koncept města krátkých vzdáleností, ohrožuje konkurenceschopnost šetrné dopravy a likviduje příměstskou krajinu zejména na severu Prahy
- **Koncepce městské a aktivní mobility**: snížení potřeb po mobilitě plánováním rozvoje města, změna chování lidí k většímu využívání alternativ k autu x zvyšuje mobilitu pro cesty autem a nemotivuje lidi k využívání ekologických druhů dopravy
- **Dopravní politika ČR**: rozvoj dopravy v energeticky nenáročné a environmentálně šetrné podobě x rozvoj dopravy v energeticky nejnáročnější a environmentálně nejškodlivější podobě
- **Plán udržitelné mobility Prahy a okolí**: zvýšení prostorové efektivity dopravy, snížení uhlíkové stopy, zvýšení finanční udržitelnosti, zlepšení lidského zdraví x snížení prostorové efektivity dopravy, zvýšení uhlíkové stopy, snížení finanční udržitelnosti, zhoršení lidské zdraví
- **Klimatický plán hl. města Prahy**: snižování intenzity automobilové dopravy, snížení emisí CO₂ o 45% do roku 2030 x zvyšování intenzity automobilové dopravy, zvýšení emisí CO₂
- **Evropská strategie pro udržitelnou mobilitu**: snížení závislosti na fosilních palivech, přesun k udržitelnějším druhům dopravy x zvýšení závislosti na fosilních palivech, podpora energeticky a prostorově nejnáročnějšího druhu dopravy
- **Zelená dohoda pro Evropu**: zavádění čistších, levnějších a zdravějších forem soukromé a veřejné dopravy, snížení emisí CO₂ z dopravy o 90% do roku 2050 x prosazování nejvíce znečišťující, nejdražší a pro zdraví nejhorší formy dopravy, zvýšení emisí CO₂

Je zapotřebí revidovat řešení
tranzitní a městské dopravy
v pražské aglomeraci a navrhnout
opatření v souladu s výše uvedenými
strategickými dokumenty ČR a EU.